

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001776

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамедов Руслан Алхан огли

2. Ruslan A. Mamedov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-8636-7756

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 29-06-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Черкаська обласна прокуратура

Код за ЄДРПОУ: 02911119

Місцезнаходження: бул. Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Офіс Генерального прокурора

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13920

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.51

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова політика у сфері охорони довкілля: імплементація законодавства ЄС.
2. Criminal law policy in the field of environmental protection: implementation of EU legislation.

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене комплексному аналізу кримінально-правової політики України у сфері охорони довкілля з урахуванням проблем імплементації законодавства Європейського Союзу. Актуальність теми зумовлена необхідністю ефективної протидії кримінальним правопорушенням, що завдають значної шкоди довкіллю, а також взятими нашою державою зобов'язаннями щодо гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС в умовах активізації євроінтеграційних процесів. Особливої гостроти проблематика набула у зв'язку зі збройною агресією, наслідки якої впливатимуть на загальноєвропейську екологічну мережу. Об'єктом дослідження виступають суспільні відносини щодо кримінально-правової політики у сфері охорони довкілля та у сфері нормотворчої діяльності з імплементації законодавства ЄС у цій сфері. Предметом дослідження є кримінально-правова політика у сфері охорони довкілля з акцентом на імплементацію законодавства ЄС. Метою роботи є аналіз проблемних питань

кримінально-правової політики у сфері охорони довкілля з урахуванням стану та перспектив імплементації законодавства ЄС у сфері протидії кримінальним правопорушенням проти довкілля. Методологічну основу праці становить комплекс загальнонаукових та спеціальних методів. Загальнонаукові методи індукції, дедукції, аналізу та синтезу застосовано при формулюванні висновків і пропозицій, характеристиці норм Кримінального кодексу України та законодавства ЄС. Порівняльно-правовий метод використано при дослідженні досвіду країн ЄС та підходів до визначення ключових понять. Метод системного аналізу застосовано при дослідженні місця кримінально-правової політики у сфері охорони довкілля в системі державної політики, а герменевтичний метод – при визначенні понятійного апарату. Теоретичні результати дослідження полягають у поглибленні наукових уявлень про кримінально-правову політику у сфері охорони довкілля, удосконаленні підходів до розмежування понять «довкілля», «навколишнє природне середовище» та «екологія», авторському визначенні понять «кримінальне правопорушення проти довкілля» та «протидія кримінальним правопорушенням проти довкілля кримінально-правовими засобами», а також у з'ясуванні місця означеної політики в системі державної політики протидії кримінальним правопорушенням, її особливих принципів, джерел та завдань. Наукова новизна полягає в тому, що вперше запропоновано комплексну класифікацію кримінальних правопорушень проти довкілля за критерієм групової подібності, детальну періодизацію становлення кримінально-правових норм у сфері охорони довкілля з урахуванням перебування різних територій держави під владою різних державних утворень, проведено моніторинг прийнятих з 1991 року програмних нормативно-правових актів щодо адаптації законодавства, а на основі постатейного аналізу Директиви ЄС 2024/1203 обґрунтовано конкретні зміни до Кримінального кодексу України. Удосконалено підходи до аналізу норм законодавства ЄС та концептуальні ідеї щодо створення державної доктрини й стратегії впровадження ефективної кримінально-правової політики у цій сфері. Практичні результати втілено в пропозиціях щодо доповнення Кримінального кодексу України новими складами кримінальних правопорушень, додатковими видами покарань – позбавленням можливостей фінансування з державного та місцевого бюджету, анулюванням дозволів на спеціальне використання природних ресурсів, публікацією судового рішення у засобах масової інформації, а також підставами для звільнення від кримінальної відповідальності у разі відновлення довкілля чи компенсації завданої шкоди. Запропоновано застосувати досвід Італійської Республіки щодо притягнення юридичних осіб до відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень проти довкілля в їхніх інтересах шляхом внесення відповідних змін до статті 96-3 Кримінального кодексу України. Ефективність впровадження результатів забезпечується їх використанням у нормотворчій діяльності при розробці концепцій кримінально-правової політики та удосконаленні норм Кримінального кодексу; у правозастосовній діяльності – для визначення правильної кваліфікації дій правопорушника та розмежування кримінальних і адміністративних правопорушень; у науково-дослідній сфері – як підґрунтя для подальших досліджень; в освітньому процесі – при викладанні дисциплін «Кримінальне право: Особлива частина», «Право у сфері охорони довкілля», «Європейське право у сфері охорони довкілля».

2. The dissertation provides a comprehensive analysis of Ukraine's criminal law policy in the sphere of environmental protection, taking into account the challenges of implementing European Union legislation. The relevance of the topic is conditioned by the need for effective counteraction to criminal offences that cause significant harm to the environment, as well as by Ukraine's commitments to harmonising national legislation with EU law in the context of intensified European integration processes. The issue has acquired particular urgency in connection with the armed aggression, the consequences of which will affect the pan-European ecological network. The object of the research consists of social relations concerning criminal law policy in the sphere of environmental protection and law-making activity aimed at implementing EU legislation in this area. The subject of the research is criminal law policy in the sphere of environmental protection, with a focus on the implementation of EU legislation. The aim of the work is to analyse problematic issues of criminal law policy in the sphere of environmental protection, taking into account the state and prospects of implementing EU legislation in the field of counteracting environmental criminal offences. The methodological foundation of the work comprises a set of general scientific and special methods. The general scientific methods of induction, deduction, analysis and

synthesis were applied in formulating conclusions and proposals, as well as in characterising the provisions of the Criminal Code of Ukraine and EU legislation. The comparative legal method was used to examine the experience of EU member states and the approaches to defining key concepts. The systemic analysis method was applied to study the place of criminal law policy in the sphere of environmental protection within the system of state policy, while the hermeneutic method served to define the conceptual apparatus. The theoretical results of the research consist in deepening scholarly understanding of criminal law policy in the sphere of environmental protection, refining the approaches to distinguishing between the concepts of "environment", "natural surroundings" and "ecology", providing the author's definitions of the concepts of "environmental criminal offence" and "counteraction to environmental criminal offences by criminal law means", as well as clarifying the place of this policy within the system of state policy on counteracting criminal offences, its particular principles, sources and tasks. The scientific novelty lies in the fact that, for the first time, a comprehensive classification of environmental criminal offences based on the criterion of group similarity has been proposed; a detailed periodisation of the formation of criminal law norms in the sphere of environmental protection has been developed, taking into account the fact that various territories of the state were under the rule of different state entities; monitoring of programmatic legal acts adopted since 1991 regarding the harmonisation of legislation has been carried out; and, on the basis of an article-by-article analysis of EU Directive 2024/1203, specific amendments to the Criminal Code of Ukraine have been substantiated. Approaches to the analysis of EU environmental legislation and the conceptual ideas concerning the creation of a state doctrine and strategy for implementing effective criminal law policy in this sphere have been refined. The practical results are embodied in proposals to supplement the Criminal Code of Ukraine with new corpora delicti of criminal offences and additional types of punishment – deprivation of the possibility of financing from the state and local budgets, revocation of permits for the special use of natural resources, publication of the court judgment in the mass media – as well as with grounds for release from criminal liability in cases of restoration of the environment or compensation for the damage caused. It is proposed to apply the experience of the Italian Republic regarding the liability of legal persons for committing environmental criminal offences in their interests through corresponding amendments to Article 96-3 of the Criminal Code of Ukraine. The effectiveness of implementing the research results is ensured by their application in law-making activity, in the development of criminal law policy concepts and the improvement of provisions of the Criminal Code; in law enforcement activity, for determining the correct legal qualification of the offender's actions and distinguishing criminal from administrative offences; in scientific research, as a foundation for further studies; and in the educational process, in teaching such disciplines as "Criminal Law: Special Part", "Environmental Protection Law" and "European Environmental Protection Law".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Мамедов Р.А. Особливості визначення правової кваліфікації та класифікація кримінальних правопорушень проти довкілля. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2025. Серія ПРАВО. Випуск 91: частина 4. // Наукове фахове видання України категорії «Б» DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.4.17> URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/344032/331718>

- 2. Мамедов Р.А. Сутність кримінально-правової політики у сфері охорони довкілля. Наукові праці НУ ОЮА. 2025. // Наукове фахове видання України категорії «Б» DOI: <https://doi.org/10.32782/npnuola.v37.2025.10> URL: http://naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom37/37_2025.pdf
- 3. Мамедов Р.А. Директиви Європейського Союзу у сфері протидії кримінальним правопорушенням проти довкілля. Альманах міжнародного права. 2025. Випуск 34. // Наукове фахове видання України категорії «Б» DOI: <https://doi.org/10.32782/ILA.2025.34.02> URL: <https://inlawalmanac.mgu.od.ua/v34/4.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість: вдосконалення чинного законодавства

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0125U000669

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козич Ігор Васильович

2. Ihor V. Kozych

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8746-1154

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57223180327

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимофеева Лілія Юріївна

2. Lilia Y. Timofeeva

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6968-6587

Додаткова інформація: webofscience.com/wos/author/record/ABS-1490-2022

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турлова Юлія Анатоліївна

2. Yuliia A. Turlova

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0508-2087

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпіляревич Вікторія Вікторівна

2. Viktoriia V. Shpilarevych

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1761-9892

Додаткова інформація: scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215019816

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медицький Ігор Богданович

2. Ihor B. Medytskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6720-6658

Додаткова інформація: scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215020848

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фріс Павло Львович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фріс Павло Львович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Савчук Наталія Петрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна